

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO FINACIJA

PRIJEDLOG ZAKONA O UVJETIMA ZA PRUŽANJE USLUGA CARINSKOG
ZASTUPANJA

Zagreb, veljača 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O UVJETIMA ZA PRUŽANJE USLUGA CARINSKOG ZASTUPANJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o uvjetima za pružanje usluga carinskog zastupanja sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

a) Ocjena stanja

Uvjeti obavljanja poslova carinskog zastupanja uređeni su Zakonom o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (Narodne novine, broj 92/01).

Navedeni Zakon u bitnome se naslanja na carinsko-pravni režim iz vremena prije ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, pri čemu je, osim toga, u međuvremenu, odnosno 1. svibnja 2016. godine na snagu stupilo i potpuno novo carinsko zakonodavstvo Europske unije.

Općenito, carinsko zakonodavstvo Europske unije izravno je primjenjivo na području EU, pri čemu ono daje ovlaštenje državama članicama da pojedina pitanja u području carinsko-pravnih odnosa urede nacionalnim propisima i u skladu s pravnim načelima Europske unije i temeljnim principima carinskog zakonodavstva Europske unije.

U tom smislu Uredba br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije,¹ koja u cjelini sa svojim delegiranim i provedbenim uredbama predstavlja novo carinsko zakonodavstvo doneseno na razini Europske unije i koja je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama od 1. svibnja 2016. godine, predviđa mogućnost državama članicama da urede pojedina pitanja iz područja carinskog zakonodavstva čije uređenje nije u nadležnosti EU.

S time u vezi je u Republici Hrvatskoj donesen Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije (Narodne novine, broj 40/16), s ciljem osiguranja primjene obvezujućih carinskih propisa Europske unije.

Pri tome je člankom 15. Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije propisano da se uvjeti za pružanje usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj od strane osobe koja u Republici Hrvatskoj ima poslovni nastan uređuju posebnim zakonom.

Naime, uređenje uvjeta za obavljanje poslova carinskog zastupanja od strane osoba koji imaju poslovni nastan u odnosnoj državi članici jedno je od pitanja za koje Uredba (EU) br. 952/2013

¹ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. 10. 2013., str. 1; Ispravak SL L 287, 29. 10. 2013., str. 90; Ispravak SL L 70, 14. 3. 2015., str. 64; Ispravak SL L 267, 30. 9. 2016., str. 2 i Uredba (EU) 2016/2339 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije, u pogledu robe koja je privremeno napustila carinsko područje Unije morem ili zrakom, SL L 354, 23. 12. 2016., str. 32)

svakoj državi članici daje ovlaštenje da nacionalnim zakonodavstvom regulira iz područja carinskog zakonodavstva čije uređenje nije u nadležnosti Europske unije.

Konkretno, člankom 18. Uredbe (EU) br. 952/2013, kojim se uređuje pitanje carinskog zastupnika, propisano je da države članice mogu, u skladu s pravom Europske unije, odrediti uvjete prema kojima carinski zastupnik može pružati usluge u državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

U odnosu na dosadašnje carinske propise Europske unije, sve osobe i dalje imaju pravo na imenovanje zastupnika u poslovanju s carinskim tijelima s time da, kao opće pravilo, carinski zastupnik treba imati poslovni nastan unutar carinskog područja Europske unije (uz iznimke predviđene Uredbom (EU) br. 952/2013 - kada carinski zastupnik djeluje u ime osoba koje ne trebaju imati poslovni nastan unutar carinskog područja Europske unije ili u drugim opravdanim slučajevima), ali to pravo na zastupnika više nije pridržano prema pravu jedne od država članica, jer carinski zastupnik koji ispunji kriterije za odobravanje statusa ovlaštenoga gospodarskog subjekta za carinsko pojednostavljenje ima pravo pružati svoje usluge u drugoj državi članici, osim one države članice u kojoj ima poslovni nastan.

S time u vezi nužno je donijeti predloženi Zakon te cjelovito normativno urediti provedbu carinskog zakonodavstva donesenog na razini Europske unije u dijelu koji se odnosi na pravo RH da, kao država članica i u skladu s pravom Europske unije, nacionalnim zakonodavstvom uredi pitanje uvjeta prema kojima osoba s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u okviru registrirane djelatnosti može pružati usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj.

Trenutno u Republici Hrvatskoj posluje 612 ovlaštenih carinskih otpremnika (tj. pravnih osoba koje obavljaju poslove zastupanja) te oko 2500 ovlaštenih carinskih zastupnika (tj. fizičkih osoba koje kao zaposlenici carinskih otpremnika poduzimaju radnje carinskog zastupanja).

b) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom te posljedice donošenja zakona

S obzirom na navedeno razvidno je da je donošenje predloženog Zakona usmjereno na usklađivanje pravnog režima pružanja usluga carinskog zastupanja sa zahtjevima europskog carinskog zakonodavstva.

Također, potrebno je normativno urediti i provedbu carinskog zakonodavstva donesenog na razini Europske unije u dijelu koji se odnosi na pravo Republike Hrvatske da, kao država članica i u skladu s pravom Europske unije, nacionalnim zakonodavstvom uredi pitanje uvjeta prema kojima osoba s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u okviru registrirane djelatnosti može pružati usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, nužno je, gledajući u cjelini, modernizirati i znatno pojednostaviti pravni režim pružanja usluga carinskog zastupanja.

Pri tome se u odnosu na postojeći pravni režim koji uređuje obvezu ishodenja tri vrste odobrenja (odobrenje za obavljanje poslova ovlaštenoga carinskog otpremnika – za pravnu osobu koja obavlja poslove zastupanja, odobrenje za obavljanje poslova ovlaštenoga carinskog otpremnika na graničnom prijelazu – za pravnu osobu koja obavlja poslove zastupanja na graničnom prijelazu i odobrenje za obavljanje poslova ovlaštenoga carinskog zastupnika – za fizičku osobu koja nastupa kao carinski zastupnik), ovim Prijedlogom zakona predlaže urediti samo jednu vrstu odobrenja (odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja, tj. odobrenje za carinskog otpremnika) te se uvodi pojam carinskog agenta.

S time u vezi ključni pojmovi su definirani tako da je carinski otpremnik određen kao osoba koja kao carinski zastupnik u okviru registrirane djelatnosti pruža uslugu carinskog zastupanja i korisnik je odobrenja za obavljanje poslova carinskog zastupanja, dok je carinski agent definiran kao fizička osoba koja kao zaposlenik carinskog otpremnika poduzima radnje carinskog zastupanja.

Osim toga, ukazuje se nužnim i dodatno fleksibilizirati obavljanje poslova carinskog zastupanja, što će posljedično dovesti do pojednostavljenja i pojeftinjenja ukupnog carinskog poslovanja gospodarstvu).

Nadalje, u skladu s pravom Europske unije predlaže se ukinuti obveza da odobrenje za poslove carinskog zastupanja (odnosno po novom režimu status carinskog agenta) mora imati fizička osoba koja kao zaposlenik pravne osobe ili trgovca pojedinca poduzima radnje i formalnosti koje se zahtijevaju prema carinskom zakonodavstvu u poslovanju s carinskim tijelima.

Položeni stručni ispit za carinskog agenta ovim Prijedlogom zakona predlaže se smatrati dokazom ispunjenosti europskim carinskim propisima predviđenih kriterija za praktične standarde za osposobljenost ili stručne kvalifikacije u vezi s odobravanjem različitih statusa prema EU zahtjevima, pri čemu će navedeno olakšati i pojednostaviti administrativne zahtjeve i procedure dokazivanja ispunjavanja tih kriterija.

Nadalje, obavljanje poslova carinskog zastupanja u poslovnim prostorima u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnih prijelaza ovim Prijedlogom zakona se znatno pojednostavljuje te se usklađuje s propisima kojima se uređuje zakup i kupoprodaja poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske.

Tako se ovim Prijedlogom zakona napušta model propisivanja obveze ishoda odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenoga carinskog otpremnika na graničnom prijelazu te se u skladu s navedenim propisuje da se poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza daje carinskom otpremniku u zakup putem javnog natječaja. Navedeno predstavlja znatno pojednostavljenje administrativnih zahtjeva i procedura te je u interesu pravne sigurnosti.

Nadalje, ovim Prijedlogom zakona se interesu pravne sigurnosti (uvažavanja stečenih prava stranaka i njihovih legitimnih očekivanja) i uspješne tranzicije na novo pravno uređenje prijelaznim odredbama osigurava važenje već izdanih odobrenja u određenom periodu, odnosno do isteka roka važenja prethodno izdanih odobrenja.

Ovo je poglavito bitno u odnosu na odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenog carinskog otpremnika na određenom graničnom prijelazu, izdana sukladno odredbama Zakona o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (Narodne novine, broj 92/01), za koja se ovim Prijedlogom zakona predlaže urediti da su važeća do isteka roka do kojeg su izdana. Temeljem provedenog javnog natječaja prema odredbama Zakona o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (Narodne novine, broj 92/01) izdana su odobrenja i sklopljeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama za obavljanje poslova ovlaštenog carinskog otpremnika na određenom graničnom prijelazu koji su se počeli konzumirati tijekom zadnjeg kvartala ove godine.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O UVJETIMA ZA PRUŽANJE USLUGA CARINSKOG ZASTUPANJA

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Predmet propisa

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje provedba carinskog zakonodavstva donesenog na razini Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija) u dijelu koji se odnosi na pravo Republike Hrvatske da, kao država članica i u skladu s pravom Unije, nacionalnim zakonodavstvom uredi pitanje uvjeta prema kojima osoba s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u okviru registrirane djelatnosti može pružati usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj.

Ovlaštenje za donošenje propisa sadržano u carinskom zakonodavstvu donesenom na razini Unije

Članak 2.

Ovim Zakonom osigurava se provedba članka 18. stavka 3. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/2339 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije, u pogledu robe koja je privremeno napustila carinsko područje Unije morem ili zrakom (SL L 354, 23.12.2016.). (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 952/2013).

Pojmovna određenja

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. carinsko zastupanje je provođenje radnji i formalnosti propisanih carinskim zakonodavstvom, koje na osnovi i u opsegu punomoći (izravno ili neizravno carinsko zastupanje) carinski zastupnik poduzima za račun zastupane osobe u poslovanju s Ministarstvom financija, Carinskom upravom (u daljnjem tekstu: Carinska uprava), kao tijelom nadležnim za provedbu carinskog zakonodavstva u Republici Hrvatskoj
2. carinski otpremnik je osoba koja kao carinski zastupnik u okviru registrirane djelatnosti pruža uslugu carinskog zastupanja i korisnik je odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja, izdanim sukladno odredbama ovoga Zakona
3. carinski agent je fizička osoba koja kao zaposlenik carinskog otpremnika poduzima radnje carinskog zastupanja.

(2) Pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno Uredbom (EU) br. 952/2013 i odredbama koje ga dopunjuju ili provode i donesene su na razini Unije i zakonom kojim se uređuje provedba carinskog zakonodavstva donesenog na razini Unije.

Rodno značenje izraza

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI ZAJEDNIČKE ODREDBE

Ovlaštenje za pružanje usluga i poduzimanje radnji carinskog zastupanja

Članak 5.

(1) Ovlaštenje za pružanje usluga carinskog zastupanja carinski otpremnik stječe odobrenjem za pružanje usluga carinskog zastupanja, izdanim sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Osoba određena kao carinski agent u odobrenju iz stavka 1. ovoga članka poduzima radnje carinskog zastupanja kao zaposlenik carinskog otpremnika koji je korisnik tog odobrenja.

Odgovornost za poštivanje obveza koje proizlaze iz odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i neprenosivost tog odobrenja na drugu osobu

Članak 6.

(1) Carinski otpremnik odgovoran je za poštivanje obveza koje proizlaze iz odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja.

(2) Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja ne može se prenijeti na drugu osobu.

Načelo transparentnosti u iskazivanju troškova, naknada i javnih davanja koja se plaćaju u okviru pružanja usluga carinskog zastupanja

Članak 7.

(1) Carinski otpremnik je dužan zastupanoj osobi iskazati troškove, naknade i javna davanja koja se plaćaju u okviru pružanja usluga carinskog zastupanja te u svakom pojedinom slučaju:

1. jasno i nedvojbeno naznačiti opis i iznos troškova i naknada koje naplaćuje od zastupane osobe, a nisu javna davanja, pri čemu ti troškovi i naknade ne smiju sadržavati naznake i opise koji mogu ukazivati da se radi o troškovima i naknadama koji se naplaćuju kao javno davanje i

2. specificirati javna davanja (carina, trošarine, porezi, pristojbe, naknade, kamate i druga javna davanja) koja carinski otpremnik plaća za račun zastupane osobe.

(2) Specifikacija iz stavka 1. točke 2. ovoga članka može biti sadržana u računu o izvršenoj usluzi carinskog zastupanja ili izdana posebno uz račun o izvršenoj usluzi carinskog zastupanja.

DIO TREĆI
UVJETI ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA PRUŽANJE USLUGA
CARINSKOG ZASTUPANJA

Uvjeti za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja

Članak 8.

Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja izdaje se osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj
2. registrirana je za obavljanje gospodarske djelatnosti koja obuhvaća pružanje usluge carinskog zastupanja
3. ispunjava obveze u pogledu plaćanja carina i drugih davanja, poreza ili pristojbi koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi s njime
4. u odnosu na navedenu osobu se ne vodi kazneni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila te za teška kaznena djela povezana s gospodarskom djelatnošću navedene osobe
5. u odnosu na navedenu osobu se ne vodi prekršajni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene prekršajne odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila i
6. u radnom odnosu ima osobu koja udovoljava sljedećim uvjetima koji moraju biti ispunjeni da bi bila određena kao carinski agent:
 - a) ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj
 - b) ima završeno najmanje srednje obrazovanje u Republici Hrvatskoj ili priznatu odgovarajuću inozemnu stručnu kvalifikaciju
 - c) ima položen stručni ispit za carinskog agenta sukladno odredbama ovoga Zakona ili državni stručni ispit za državnog službenika najmanje srednje stručne spreme s uključenim posebnim dijelom ispita za upravno područje financija – carinski sustav
 - d) u odnosu na navedenu osobu je ispunjen uvjet iz točke 4. ovoga članka i
 - e) u odnosu na navedenu osobu je ispunjen uvjet iz točke 5. ovoga članka.

*Razdoblje za koje se dokazuje ispunjenost određenih uvjeta za izdavanje odobrenja
za pružanje usluga carinskog zastupanja*

Članak 9.

Za dokazivanje ispunjenosti uvjeta iz članka 8. točki 3., 4. i 5. te točke 6. podtočki d) i e) ovoga Zakona promatrano razdoblje uključuje razdoblje od tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva.

DIO ČETVRTI
ODOBRENJE ZA PRUŽANJE USLUGA CARINSKOG ZASTUPANJA

POGLAVLJE I.
IZDAVANJE ODOBRENJA ZA PRUŽANJE USLUGA CARINSKOG ZASTUPANJA

Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja

Članak 10.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja podnosi se Carinskoj upravi, Središnjem uredu (u daljnjem tekstu: Središnji ured), na propisanom obrascu.

(2) Uz zahtjev se prilaže:

1. popis zaposlenika koji će obavljati radnje carinskog zastupanja (carinski agenti), s identifikacijskim podacima (ime i prezime, OIB i e-mail adresa) i

2. za svakog zaposlenika iz točke 1. ovoga stavka:

a) identifikacijsku ispravu (osobna iskaznica), u preslici

b) ugovor o radu, u preslici

c) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 8. točke 6. podtočke b) ovoga Zakona i

d) fotografije i dokaz o predujmu troška izrade iskaznice carinskog agenta.

(3) U provedbi članka 15. stavka 2. prvog podstavka točki (a) i (b) te drugog podstavka Uredbe (EU) br. 952/2013 podnositelj zahtjeva je odgovoran za:

1. točnost i potpunost informacija navedenih u zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka

2. vjerodostojnost, točnost i valjanost isprava iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.

Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja

Članak 11.

(1) Odluku o zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja donosi Središnji ured.

(2) Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja donosi se nakon provjere jesu li temeljem uredno podnesenog zahtjeva ispunjeni svi propisani uvjeti za izdavanje zahtijevanog odobrenja.

(3) U provedbi stavka 2. ovoga članka Središnji ured po službenoj dužnosti:

1. na okolnost ispunjenja uvjeta iz članka 8. točki 1., 2. i 6. podtočke a) ovoga Zakona, obavlja provjeru u odgovarajućem propisanom registru odnosnih podataka

2. za promatrano razdoblje propisano člankom 9. ovoga Zakona, na okolnost ispunjenja uvjeta iz:

a) članka 8. točke 3. ovoga Zakona, obavlja provjeru je li podnositelj zahtjeva ispunio obveze u pogledu plaćanja carina i drugih davanja, poreza ili pristojbi koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi s njime

b) članka 8. točke 4. i točke 6. podtočke d) ovoga Zakona, pribavlja potvrdu iz evidencije nadležnog općinskog suda i evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe, da se u odnosu na navedene osobe ne vodi kazneni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila te za teška kaznena djela povezana s gospodarskom djelatnošću navedenih osoba

c) članka 8. točke 5. i točke 6. podtočke e) ovoga Zakona, obavlja provjeru uvidom u odgovarajuće evidencije Carinske uprave i Ministarstva financija, Porezne uprave, da se u odnosu na navedene osobe ne vodi prekršajni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene prekršajne odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila

3. obavlja provjeru uvidom u odgovarajuću evidenciju Carinske uprave na okolnost ispunjenja uvjeta iz članka 8. točke 6. podtočke c) ovoga Zakona.

Sadržaj odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja

Članak 12.

(1) Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja sadrži najmanje:

1. podatke o korisniku odobrenja - carinskom otpremniku (naziv, sjedište, OIB i EORI broj)

2. podatke o zaposlenicima carinskog otpremnika koji će obavljati radnje carinskog agenta, s identifikacijskim podacima (ime i prezime, OIB, navod da ima položen stručni ispit sukladno odredbama ovoga Zakona, e-mail adresa)

3. evidencijski broj iz evidencije propisane člankom 24. stavkom 2. točkom 1. ovoga Zakona

4. navod o obvezama korisnika odobrenja propisanim člankom 7. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja se dostavlja na znanje carinskim agentima iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

Opća pravila o odlukama koje se odnose na primjenu carinskog zakonodavstva

Članak 13.

Odluka o zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i odluke koje se donose u vezi s odobrenjem za pružanje usluga carinskog zastupanja su odluke koje se odnose na primjenu carinskog zakonodavstva sukladno Uredbi (EU) br. 952/2013.

Obveza dostave obavijesti o čimbenicima koji nastanu nakon što je odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja doneseno i koji mogu utjecati na njegovo održavanje ili sadržaj

Članak 14.

Korisnik odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja dužan je bez odgode obavijestiti Središnji ured o čimbenicima koji nastanu nakon što je odobrenje doneseno i koji mogu utjecati na njegovo održavanje ili sadržaj, a osobito:

1. prestanak poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj korisnika odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i/ili u istom određenog carinskog agenta
2. prestanak obavljanja gospodarske djelatnosti koja obuhvaća pružanje usluga carinskog zastupanja, od strane korisnika odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja
3. prestanak osnova zaposlenja ili neki drugi razlog uslijed kojeg odnosni carinski agent kod korisnika odobrenja neće više provoditi radnje carinskog zastupanja
4. pokretanje kaznenog postupka zbog povrede carinskog zakonodavstva ili poreznih pravila ili za teška kaznena djela povezana s gospodarskom djelatnošću, pokrenutog protiv korisnika odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i/ili u istom određenog carinskog agenta.

Pravo žalbe

Članak 15.

- (1) Protiv odluke iz članka 13. ovoga Zakona žalba se predaje Carinskoj upravi u roku od 15 dana od dana dostave odluke.
- (2) O žalbi odlučuje nadležno tijelo sukladno zakonu kojim se uređuje provedba carinskog zakonodavstva Europske unije.
- (3) Postupak po žalbi, koja sukladno članku 45. Uredbe (EU) br. 952/2013 ne odgađa pravne učinke odluke iz članka 13. ovoga Zakona, je hitan.

POGLAVLJE II. ISKAZNICA CARINSKOG AGENTA

Jedinstvena pravila izdavanja i korištenja iskaznice carinskog agenta

Članak 16.

- (1) Iskaznica carinskog agenta:

1. izdaje se uz odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja kao identifikacijska isprava kojom carinski agent dokazuje da ima ovlaštenje za poduzimanje radnji carinskog zastupanja u ime carinskog otpremnika kao svog poslodavca

2. brojčano je označena iskaznica u obliku ovjesnice koju je carinski agent dužan istaknuti na vidljivom mjestu prilikom neposrednog poduzimanja radnji carinskog zastupanja pred tijelom iz članka 3. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje tehničke standarde fotografija koje se prilažu u svrhu izdavanja iskaznice carinskog agenta, iznos i način namirenja troška izdavanja te oblik i sadržaj obrasca iskaznice carinskog agenta.

Zabrana korištenja iskaznice carinskog agenta

Članak 17.

Zabranjeno je korištenje iskaznice carinskog agenta:

1. od druge osobe
2. koja je oglašena nevažećom
3. kada carinski agent više ne ispunjava uvjete propisane za njeno korištenje
4. za vrijeme suspenzije odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja uz koje je izdana, u skladu s člankom 45. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 952/2013
5. nakon poništenja ili ukidanja odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja uz koje je izdana, u skladu s člancima 27. i 28. Uredbe (EU) 952/2013
6. nakon izmjene odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja, u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 952/2013 uslijed koje odnosni carinski agent više nije određen za provođenje radnji carinskog zastupanja
7. koja je oštećena ili dotrajala u mjeri koja onemogućava identifikaciju propisanu člankom 16. ovoga Zakona
8. za koju je Središnjem uredu sukladno članku 18. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona upućena obavijest da je izgubljena ili ukradena.

Dužne mjere i radnje carinskog agenta

Članak 18.

(1) Carinski agent je dužan:

1. poduzeti sve mjere radi sprječavanja neovlaštenog korištenja ili drugih oblika nenamjenskog korištenja ili zlouporabe iskaznice carinskog agenta
2. bez odgode obavijestiti Središnji ured o krađi ili gubitku iskaznice carinskog agenta

3. bez odgode Središnjem uredu vratiti:

a) radi zamjene iskaznicu carinskog agenta koja je oštećena ili dotrajala u mjeri koja onemogućava identifikaciju propisanu člankom 16. ovoga Zakona

b) iskaznicu carinskog agenta čije korištenje više nije dopušteno sukladno odluci Središnjeg ureda.

(2) Po zaprimanju:

1. obavijesti iz stavka 1. točke 2. ovoga članka Središnji ured:

a) na mrežnim stranicama Carinske uprave oglašava iskaznicu carinskog agenta nevažećom i

b) izdaje novu iskaznicu, o trošku carinskog agenta.

2. oštećene ili dotrajale iskaznice carinskog agenta iz stavka 1. točke 3. podtočke a) ovoga članka Središnji ured izdaje novu iskaznicu, o trošku carinskog agenta.

POGLAVLJE III. POSEBNOSTI PRUŽANJA USLUGA CARINSKOG ZASTUPANJA OD STRANE CARINSKOG OTPREMNIKA U PROSTORU NA GRANIČNOM PRIJELAZU

*Zakup poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog
prijelaza putem javnog natječaja*

Članak 19.

(1) Poslovni prostori u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza mogu se temeljem zakupa i sukladno odredbama ovoga Zakona koristiti za pružanje usluga carinskog zastupanja.

(2) Poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza daje se carinskom otpremniku u zakup putem javnog natječaja.

(3) Uvjeti i postupak javnog natječaja određuju se u skladu s odlukom ministarstva nadležnog za financije.

(4) Postupak javnog natječaja provodi i odluku o najpovoljnijoj ponudi donosi ministarstvo nadležno za financije.

(5) Najpovoljnijom ponudom smatrat će se ona ponuda koja uz ispunjenje uvjeta iz javnog natječaja sadrži i najviši iznos ponuđene zakupnine. Zakupnina se smatra javnim davanjem u smislu odredbi zakona kojim se uređuje porezni postupak.

(6) Ispunjenje uvjeta iz javnog natječaja u svakom slučaju uključuje preuzimanje obveze carinskog otpremnika kao zakupoprimca:

1. da u roku određenom u uvjetima javnog natječaja započne s pružanjem usluga carinskog zastupanja na lokaciji graničnog prijelaza i

2. da tijekom zakupa na lokaciji određenog graničnog prijelaza:

- a) u radnom odnosu ima carinske agente u broju potrebnom za kontinuirani rad u pružanju usluga carinskog zastupanja u otpremničkom uredu
- b) pruža uslugu carinskog zastupanja u otpremničkom uredu u skladu s uredovnim vremenom odgovarajuće ustrojstvene jedinice Carinske uprave i
- c) posjeduje tehničku opremu i programske aplikacije za elektroničku komunikaciju u provođenju radnji i formalnosti koje se na ulazu i izlazu iz carinskog područja sukladno carinskom zakonodavstvu provode elektroničkim putem.

(7) Carinska uprava objavljuje na svojim mrežnim stranicama popis poslovnih prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnih prijelaza, koji mogu biti predmet zakupa, a u slučaju poslovnih prostora za koje je zasnovan zakup, isti sadrži najmanje naziv zakupoprimca, osnovu zasnivanja i razdoblje važenja zakupa.

(8) U slučaju poslovnih prostora za koje je zasnovan zakup, popis najmanje sadrži naziv zakupoprimca, osnovu zasnivanja i razdoblje važenja zakupa.

Mogućnost zakupa poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza neposrednom pogodbom

Članak 20.

(1) Iznimno od članka 19. stavka 2. ovoga Zakona, u slučaju nastupa opravdanih okolnosti u kojima je nužno osigurati djelatno uredovanje graničnih službi i kontinuirano pružanje usluge carinskog zastupanja na određenom graničnom prijelazu i ako je to razmjerno svrsi koja se želi postići, postupak zasnivanja zakupa ministarstvo nadležno za financije može provesti bez javnog natječaja, neposrednom pogodbom, uz obvezu ispunjenja uvjeta iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Smatra se da su opravdane okolnosti iz stavka 1. ovoga članka nastupile osobito u slučaju:

- 1. ako postupak javnog natječaja još nije okončan
- 2. ako u okončanom javnom natječaju nije bila podnijeta niti jedna prijava odnosno među podnesenim prijavama nije bila niti jedna uredna prijava sukladno uvjetima javnog natječaja
- 3. ako carinski otpremnik ne započne s pružanjem usluga carinskog zastupanja na lokaciji graničnog prijelaza u roku iz članka 19. stavka 6. točke 1. ovoga Zakona
- 4. drugih objektivnih okolnosti koje bitno utječu na djelatno uredovanje graničnih službi i kontinuirano pružanje usluge carinskog zastupanja na određenom graničnom prijelazu (otkaz ugovora o zakupu poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji odnosno graničnog prijelaza, zakupnik poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji odnosno graničnog prijelaza prestane obavljati djelatnost pružanja usluga carinskog zastupanja i sl.)
- 5. promjene kategorije graničnog prijelaza koja uz uredovanje graničnih službi zahtijeva kontinuirano pružanje usluge carinskog zastupanja ili većeg poremećaja u prekograničnom prometu

ili objektivnih nemogućnosti ili većih poteškoća u provedbi carinsko-sigurnosnih mjera ili provedbi carinskih formalnosti s mogućim štetnim posljedicama za javnopravne i/ili gospodarske interese i probitke.

(3) U slučaju neposredne pogodbe, razdoblje zasnivanja zakupa određuje se ovisno o okolnostima iz stavka 2. ovoga članka, ali najduže za razdoblje do jedne godine.

(4) Izborom u postupku neposredne pogodbe izabrana osoba ne stječe prednost u odnosu na ostale sudionike u provedbi javnog natječaja za određeni granični prijelaz.

Primjena drugih zakona

Članak 21.

Za pitanja koja u odnosu na zasnivanje zakupa nisu uređena ovim Zakonom odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zakup i kupoprodaja poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske i odredbe zakona kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

DIO PETI STRUČNI ISPIT ZA CARINSKOG AGENTA

Stručni ispit za carinskog agenta i osnivanje Ispitnog povjerenstva

Članak 22.

(1) Položenim stručnim ispitom za carinskog agenta osoba dokazuje posjedovanje stručnih znanja nužnih za poduzimanje radnji carinskog zastupanja.

(2) Ne isključujući mogućnost drugih načina dokazivanja uvjeta ispunjenosti kriterija za praktične standarde za osposobljenost ili stručne kvalifikacije, položeni stručni ispit za carinskog agenta smatra se dokazom ispunjenosti uvjeta propisanog člankom 39. točkom (d) Uredbe (EU) br. 952/2013.

(3) Stručni ispit za carinskog agenta polaže se pri Središnjem uredu, pred Ispitnim povjerenstvom za provjeru stručnih znanja za carinskog agenta (u daljnjem tekstu: Ispitno povjerenstvo). Ispitno povjerenstvo na prijedlog ravnatelja Carinske uprave imenuje ministar financija.

(4) Stručnom ispitu za carinskog agenta može pristupiti svaka osoba koja ispunjava uvjete iz članka 8. točke 6. podtočki a) i b) ovoga Zakona.

(5) Stručni ispit za carinskog agenta polaže se iz područja propisa carinskog zakonodavstva te područja posebnih propisa koji se primjenjuju u postupku primjene carinskog zakonodavstva (porezni propisi, trošarinski propisi, propisi o posebnim porezima te trgovinski, sanitarni, fitosanitarni, veterinarski i drugi propisi).

(6) O položenom stručnom ispitu za carinskog agenta izdaje se uvjerenje. Uvjerenje o položenom stručnom ispitu za carinskog agenta potpisuje predsjednik Ispitnog povjerenstva.

(7) Carinska uprava provodi postupak priznavanja strane isprave kojom se dokazuje posjedovanje stručnih znanja za poduzimanje radnji carinskog zastupanja. U postupku priznavanja strane isprave

Ispitno povjerenstvo utvrđuje opseg i sadržaj stečene stručne osposobljenosti osobe na koju se strana isprava odnosi te ovisno o tome utvrđuje potrebu i opseg provjere stručnih znanja koja se provodi odgovarajućom primjenom ovoga članka.

(8) U primjeni stavka 7. ovoga članka Ispitno povjerenstvo izdaje uvjerenje koje je istovrijedno uvjerenju o položenom stručnom ispitu za carinskog agenta.

(9) Ministar financija pravilnikom propisuje sastav i način rada Ispitnog povjerenstva, program stručnog ispita za carinskog agenta, uvjete i način provedbe stručnog ispita za carinskog agenta, sadržaj i oblik obrazaca za provedbu stručnog ispita carinskog agenta i uvjerenja o položenom stručnom ispitu za carinskog agenta, visinu naknade troškova za polaganje stručnog ispita za carinskog agenta te mjerila i troškove priznanja strane isprave.

DIO ŠESTI EVIDENCIJE

Vođenje evidencija

Članak 23.

(1) Ministarstvo nadležno za financije vodi evidenciju poslovnih prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza, koji su predmet zakupa sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Carinska uprava vodi evidenciju o:

1. izdanim odobrenjima za pružanje usluga carinskog zastupanja
2. iskaznicama carinskog agenta
3. provedbi stručnih ispita za carinskog agenta.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja evidencija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

DIO SEDMI UPORABA SUSTAVA ELEKTRONIČKE RAZMJENE PODATAKA

Razmjena i pohrana informacija uporabom tehnike elektroničke obrade podataka

Članak 24.

(1) Podnesci i akti u smislu ovoga Zakona dostavljaju se pisano, osim kada Carinska uprava odobri korištenje tehnika elektroničke obrade podataka za potrebe razmjene i pohrane informacija između stranaka i Carinske uprave, u kojem slučaju takvo korištenje ima pravno obvezujući učinak.

(2) Carinska uprava objavljuje na svojim mrežnim stranicama tehničke preduvjete za potrebe elektroničke komunikacije s Carinskom upravom te pravila uporabe sustava elektroničke razmjene podataka i pružanja usluga elektroničkog poslovanja Carinske uprave (e-Carina).

(3) Korisnici sustava elektroničke razmjene podataka i pružanja usluga elektroničkog poslovanja:

1. moraju osigurati ispunjenje tehničkih preduvjeta i
 2. dužni su postupati po pravilima uporabe sustava elektroničke razmjene podataka i pružanja usluga elektroničkog poslovanja Carinske uprave (e-Carina).
- (4) Ministar financija pravilnikom propisuje posebnosti provedbe postupka razmjene podataka i izvješćivanja uporabom sustava elektroničke razmjene podataka.

DIO OSMI
UPRAVNE PRISTOJBE

Upravne pristojbe

Članak 25.

Za spise i radnje koje se odnose na primjenu ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

DIO DEVETI
NADZOR

Upravni i inspekcijski nadzor

Članak 26.

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za financije.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode ovlašteni carinski službenici.

DIO DESETI
PREKRŠAJNE ODREDBE

Teški prekršaji

Članak 27.

- (1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kazniti će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 40.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:
 1. pruža uslugu carinskog zastupanja kao carinski otpremnik, a nema odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja (članak 5. stavak 1.)
 2. poduzima radnju carinskog zastupanja, a nije kao carinski agent određena odobrenjem iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona ili poduzima radnju carinskog zastupanja kao carinski agent onog carinskog otpremnika kao korisnika odobrenja iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona u kojem nije određena kao carinski agent (članak 5. stavak 2.)

3. ne poštuje obvezu koja proizlazi iz odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja (članak 6. stavak 1.)

4. odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja prenese na drugu osobu (članak 6. stavak 2.)

5. zastupanoj osobi ne naznači opis ili iznos troška ili naknade koju naplaćuje od zastupane osobe, a nije javno davanje ili opis ili iznos troška ili naknade koju naplaćuje od zastupane osobe, a nije javno davanje ne naznači jasno ili nedvojbeno ili točno ili potpuno ili trošak ili naknadu koju naplaćuje od zastupane osobe, a nije javno davanje, naznači na način da sadrži naznaku ili opis koji može ukazivati da se radi o trošku ili naknadi koja se naplaćuje kao javno davanje (članak 7. stavak 1. točka 1.)

6. zastupanoj osobi ne specificira javna davanja (carina, trošarine, porezi, pristojbe, naknade, kamate i druga javna davanja) koja plaća za račun zastupane osobe ili ne specificira točno ili potpuno javna davanja (carina, trošarine, porezi, pristojbe, naknade, kamate i druga javna davanja) koja plaća za račun zastupane osobe (članak 7. stavak 1. točka 2. i stavak 2.)

7. iskaznicu carinskog agenta koristi suprotno jednoj od zabrana koja je propisana člankom 17. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 100.000,00 kuna kazniti će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Lakši prekršaji

Članak 28.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 80.000,00 kuna kazniti će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 500,00 do 30.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:

1. u zahtjevu iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ne navede točnu ili potpunu informaciju i/ili ne podnese vjerodostojnu ili točnu ili valjanu ispravu (članak 10. stavak 3.)

2. bez odgode ne obavijesti Središnji ured o čimbeniku koji nastane nakon što je odobrenje doneseno i koji može utjecati na njegovo održavanje ili sadržaj (članak 14.)

3. ne istakne iskaznicu carinskog agenta na vidljivom mjestu prilikom neposrednog poduzimanja radnji carinskog zastupanja pred tijelom iz članka 3. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (članak 16. stavak 1. točka 2.)

4. ne postupi sukladno obvezi propisanoj člankom 18. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kazniti će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju

Članak 29.

Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom u prvom stupnju vodi Carinska uprava.

DIO JEDANAESTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odobrenja

Članak 30.

(1) Odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenog carinskog otpremnika na određenom graničnom prijelazu, izdana sukladno odredbama Zakona o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (»Narodne novine«, broj 92/01), važeća su do isteka roka do kojeg su izdana.

(2) Korisnici važećih odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenog carinskog otpremnika i odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenih carinskih zastupnika, izdanih sukladno odredbama Zakona o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (»Narodne novine«, broj 92/01), mogu nastaviti poslovati pod uvjetima iz odobrenja do ishoda novog odobrenja sukladno odredbama ovoga Zakona, a najkasnije do 31.12.2019. godine.

(3) Odobrenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka upisuju se po službenoj dužnosti u odgovarajuću evidenciju propisanu ovim Zakonom.

Stručni ispit

Članak 31.

Sa stručnim ispitom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona izjednačuje se stručni ispit položen ili priznat sukladno propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Okončanje upravnih i prekršajnih postupaka

Članak 32.

(1) Upravni i prekršajni postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se sukladno odredbama Zakona o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (Narodne novine, broj 92/01).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, svi prekršajni postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona okončat će se po odredbama ovoga Zakona ako je to povoljnije za počinitelja prekršaja.

Donošenje provedbenih propisa

Članak 33.

(1) Ministar financija donijet će pravilnik iz članka 10. stavka 4., članka 16. stavka 2., članka 22. stavka 9., članka 23. stavka 3. i članka 24. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se:

1. Pravilnik o davanju odobrenja za obavljanje poslova ovlaštenim carinskim otpremnicima i ovlaštenim carinskim zastupnicima (»Narodne novine«, br. 93/02, 125/02, 68/03, 122/07 i 45/14)

2. Pravilnik o polaganju stručnog ispita za ovlaštenog carinskog zastupnika (»Narodne novine«, broj 9/14).

Prestanak važenja propisa

Članak 34.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (»Narodne novine«, broj 92/01).

Stupanje na snagu

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet Zakona kao uređenje provedbe carinskog zakonodavstva donesenog na razini Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija) u dijelu koji se odnosi na pravo Republike Hrvatske da, kao država članica i u skladu s pravom Unije, nacionalnim zakonodavstvom uredi pitanje uvjeta prema kojima osoba s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u okviru registrirane djelatnosti može pružati usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj. Temeljni propis u području carinskog zakonodavstva je Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. 10. 2013., str. 1; Ispravak SL L 287, 29. 10. 2013., str. 90; Ispravak SL L 70, 14. 3. 2015., str. 64; Ispravak SL L 267, 30. 9. 2016., str. 2 i Uredba (EU) 2016/2339 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije, u pogledu robe koja je privremeno napustila carinsko područje Unije morem ili zrakom, SL L 354, 23. 12. 2016., str. 32; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 952/2013), sa svojim delegiranim i provedbenim uredbama. Uredbom (EU) br. 952/2013 uspostavljen je Carinski zakonik Unije o općim pravilima i postupcima koji se primjenjuju na robu koja se unosi u carinsko područje Unije ili iznosi iz njega. Carinsko zakonodavstvo doneseno na razini Unije u cijelosti je obvezujuće i izravno se primjenjuje u svim državama članicama Unije. Međutim, carinsko zakonodavstvo Unije daje ovlaštenje državama članicama da pojedina pitanja u području carinsko-pravnih odnosa urede na nacionalnoj razini nacionalnim propisima i u skladu s pravnim načelima Unije i temeljnim principima carinskog zakonodavstva Unije. Jedno od pitanja za koje Uredba (EU) br. 952/2013 daje ovlaštenje da nacionalnim zakonodavstvom regulira iz područja carinskog zakonodavstva čije uređenje nije u nadležnosti Unije je pitanje uređenja uvjeta za obavljanje poslova carinskog zastupanja od strane osoba koji imaju poslovni nastan u odnosnoj državi članici.

Uz članak 2.

Ovaj članak Zakona ističe pravni izvor ovlaštenja Republike Hrvatske da kao država članica uredi pitanje uvjeta prema kojima osoba s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u okviru registrirane djelatnosti može pružati usluge carinskog zastupanja u Republici Hrvatskoj. To je ovlaštenje sadržano u članku 18. stavku 3. prva rečenica Uredbe (EU) br. 952/2013, koja glasi: „Države članice mogu, u skladu s pravom Unije, odrediti uvjete prema kojima carinski zastupnik može pružati usluge u državi članici u kojoj ima poslovni nastan“.

Uz članak 3.

Ovim člankom objašnjavaju se (definiraju) pojedini pojmovi koji se koriste kroz cijeli tekst propisa, a za pojmove za koje ovim Zakonom nije propisano drukčije, određuje se značenje definirano Uredbom (EU) br. 952/2013 i odredbama koje ga dopunjuju ili provode i donesene su na razini Unije i zakonom kojim se uređuje provedba carinskog zakonodavstva donesenog na razini Unije.

Uz članak 4.

Ovim člankom određuje se rodno neutralni oblik i značenje izraza koji se koriste u Zakonu.

Uz članak 5.

Člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona određuje se da ovlaštenje za pružanje usluga carinskog zastupanja carinski otpremnik stječe odobrenjem za pružanje usluga carinskog zastupanja, izdanim sukladno odredbama ovoga Zakona. Carinski agent je fizička osoba koja kao zaposlenik carinskog otpremnika poduzima radnje carinskog zastupanja, te se s tim u vezi člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona određuje da osoba poduzima radnje carinskog zastupanja ako je u odobrenju za pružanje usluga carinskog zastupanja određena kao carinski agent, što znači da nastupa za carinskog otpremnika čiji je zaposlenik i koji je korisnik tog odobrenja.

Uz članak 6.

Ovim člankom određuje se odgovornost carinskog otpremnika za poštivanje obveza koje proizlaze iz odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja. Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja izdaje se na zahtjev osobe koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i ne može se prenijeti na drugu osobu.

Uz članak 7.

Ovim člankom određuje se načelo transparentnosti u iskazivanju troškova, naknada i javnih davanja koja se plaćaju u okviru pružanja usluga carinskog zastupanja, čime se osigurava da zastupana osoba dobije jasne i točne podatke o iznosima čije se plaćanje od nje zahtijeva. U provedbi ovog načela carinski otpremnik u obvezi je zastupanoj osobi iskazati troškove, naknade i javna davanja koja se plaćaju u okviru pružanja usluga carinskog zastupanja. Carinski otpremnik u svakom pojedinom slučaju mora zastupanoj osobi jasno i nedvojbeno naznačiti opis i iznos troškova i naknada koje naplaćuje od zastupane osobe, a nisu javna davanja, pri čemu ti troškovi i naknade ne smiju sadržavati naznake i opise koji mogu ukazivati da se radi o troškovima i naknadama koji se naplaćuju kao javno davanje. Ako carinski otpremnik plaća javna davanja (carina, trošarine, porezi, pristojbe, naknade, kamate i druga javna davanja) za račun zastupane osobe, ta je javna davanja u obvezi zastupanoj osobi specificirati, u računu o izvršenoj usluzi carinskog zastupanja ili posebno uz račun o izvršenoj usluzi carinskog zastupanja.

Uz članak 8.

Ovim člankom uređuju se uvjeti za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja. Podnositelj zahtjeva mora biti osoba koja ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj i registrirana je za obavljanje gospodarske djelatnosti koja obuhvaća pružanje usluge carinskog zastupanja. Nadalje, podnositelj zahtjeva mora ispuniti uvjet ispunjavanja obveza u pogledu plaćanja carina i drugih davanja, poreza ili pristojbi koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi s njime, uvjet da se u odnosu na tu osobu ne vodi kazneni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila te za teška kaznena djela povezana s gospodarskom djelatnošću navedene osobe, uvjet da se u odnosu na tu osobu ne vodi prekršajni postupak odnosno ne postoje pravomoćno donesene prekršajne odluke za tešku povredu ili ponovljene povrede carinskog zakonodavstva i poreznih pravila. Završno, uvjet je i da podnositelj zahtjeva u radnom odnosu ima osobu koja udovoljava propisane uvjete koji moraju biti ispunjeni da bi bila određena kao carinski agent, a ti uvjeti su da ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj, završeno najmanje srednje obrazovanje u Republici Hrvatskoj ili priznatu odgovarajuću inozemnu stručnu kvalifikaciju, položen stručni ispit za carinskog agenta sukladno odredbama ovoga Zakona ili državni stručni ispit za državnog službenika najmanje srednje stručne spreme s uključenim posebnim dijelom ispita za upravno područje financija – carinski sustav, te da ispunjava iste uvjete

koji su propisani za podnositelja zahtjeva u odnosu na pitanje nevođenja postupka i kažnjavanosti za određena kaznena djela i prekršaje.

Uz članak 9.

Ovim člankom određuje se da razdoblje za koje se dokazuje ispunjenost pojedinih uvjeta uključuje i razdoblje od tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva.

Uz članak 10.

Ovim člankom uređuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja. Sadrži određenje nadležnog tijela za podnošenje zahtjeva, određenje da se zahtjev podnosi na propisanom obrascu te određenje koji se podaci i isprave moraju dostaviti uz zahtjev. Posebnom odredbom određuje se da je, u provedbi članka 14. stavka 2. prvog podstavka točki (a) i (b) te drugog podstavka Uredbe (EU) br. 952/2013 podnositelj zahtjeva odgovoran za točnost i potpunost informacija navedenih u zahtjevu te za vjerodostojnost, točnost i valjanost isprava koje je podnositelj zahtjeva u obvezi dostaviti uz zahtjev. Završno se daje zakonska ovlast ministru financija da pravilnikom propiše izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja.

Uz članak 11.

Ovim člankom uređuje se postupak izdavanja odobrenja za pružanje usluge carinskog zastupanja. Sadrži određenje tijela nadležnog za donošenje odluke o zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja te način provjere određenih podataka na okolnost ispunjenja uvjeta za izdavanje odobrenja, koje je potrebno provjeriti po službenoj dužnosti jer se radi o podacima koji su dio službenih evidencija tijela nadležnog za donošenje odluke o zahtjevu i drugih tijela.

Uz članak 12.

Ovim člankom određuju se podaci koje najmanje mora sadržavati odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja. Odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja se dostavlja na znanje zaposlenicima carinskog otpremnika koji su u tom odobrenju određeni kao carinski agenti.

Uz članak 13.

Ovim člankom upućuje se na opća pravila o odlukama koje se odnose na primjenu carinskog zakonodavstva na način da su odluke o zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i odluke koje se donose u vezi s odobrenjem za pružanje usluga carinskog zastupanja odluke koje se odnose na primjenu carinskog zakonodavstva.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se da je korisnik odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja (carinski otpremnik) dužan bez odgođene obavijestiti Središnji ured o čimbenicima koji nastanu nakon što je odobrenje doneseno i koji mogu utjecati na njegovo održavanje ili sadržaj sukladno odredbi propisanoj člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 952/2013, a što se osobito odnosi na prestanak poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj korisnika odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i/ili u istom određenom carinskom agentu, prestanak obavljanja gospodarske djelatnosti koja obuhvaća pružanje usluga carinskog zastupanja, prestanak osnova zaposlenja ili neki drugi

razlog uslijed kojeg odnosni carinski agent kod korisnika odobrenja neće više provoditi radnje carinskog zastupanja i pokretanje kaznenog postupka zbog povrede carinskog zakonodavstva ili poreznih pravila ili za teška kaznena djela povezana s gospodarskom djelatnošću, pokrenutog protiv korisnika odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja i/ili u istom određenom carinskog agenta.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se rok za izjavljivanje žalbe protiv prvostupanjske odluke i nadležno drugostupanjsko tijelo. Postupak po žalbi propisan je kao hitan, što je u skladu s člankom 44. Uredbe (EU) 952/2013 kojim je propisano da države članice moraju osigurati da žalbeni postupak omogućuje brzu potvrdu ili ispravak odluka koje donose carinska tijela. Navedenim člankom nastavno se propisuje da žalba nema odgodni učinak.

Uz članak 16.

Ovim člankom određuje se da se iskaznica carinskog agenta izdaje uz odobrenje za pružanje usluga carinskog zastupanja kao identifikacijska isprava kojom carinski agent dokazuje da ima ovlaštenje za poduzimanje radnji carinskog zastupanja u ime carinskog otpremnika kao svog poslodavca. To je brojčano označena iskaznica u obliku ovjesnice, a carinski agent ju je dužan istaknuti na vidljivom mjestu prilikom neposrednog poduzimanja radnji carinskog zastupanja pred Carinskom upravom. Nadalje, propisuje se zakonsko ovlaštenje ministru financija da pravilnikom propiše tehničke standarde fotografija koje se prilažu u svrhu izdavanja iskaznice carinskog agenta, iznos i način namirenja troška izdavanja te oblik i sadržaj obrasca iskaznice carinskog agenta.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuju se modaliteti zabranjenog korištenja iskaznice carinskog agenta. Zabranjeno je korištenje iskaznice carinskog agenta od druge osobe, iskaznice carinskog agenta koja je oglašena nevažećom, iskaznice carinskog agenta za koju carinski agent više ne ispunjava uvjete propisane za njeno korištenje, za vrijeme suspenzije odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja uz koje je izdana odnosna iskaznica carinskog agenta, nakon ukidanja ili poništenja odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja uz koje je izdana odnosna iskaznica carinskog agenta, nakon izmjene odobrenja za pružanje usluga carinskog zastupanja uslijed koje odnosni carinski agent više nije određen za provođenje radnji carinskog zastupanja, iskaznice carinskog agenta koja je oštećena ili dotrajala u mjeri koja onemogućava propisanu identifikaciju i iskaznice carinskog agenta za koju je Središnjem uredu upućena obavijest da je izgubljena ili ukradena.

Uz članak 18.

Ovim člankom obvezuje se carinski agent na poduzimanje svih mjera radi sprječavanja neovlaštenog korištenja ili drugih oblika nenamjenskog korištenja ili zlouporabe iskaznice carinskog agenta, kao i na poduzimanje radnji u slučaju krađe ili gubitka iskaznice carinskog agenta ili oštećenja iskaznice carinskog agenta u mjeri koja onemogućava njeno korištenje za propisanu identifikaciju. Ovim člankom nastavno se propisuje postupanje u slučaju zamjene iskaznice carinskog agenta koja je oštećena ili dotrajala u mjeri koja onemogućava propisanu identifikaciju te u slučaju da korištenje iskaznice carinskog agenta više nije dopušteno sukladno odluci Središnjeg ureda.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se postupak zakupa poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza za pružanje usluga carinskog zastupanja putem javnog natječaja te posebne obveze carinskog otpremnika kao zakupoprimca.

Uz članak 20.

Ovim člankom se kao iznimka propisuje postupak zakupa poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza za pružanje usluga carinskog zastupanja neposrednom pogodbom. Zakup poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza za pružanje usluga carinskog zastupanja neposrednom pogodbom ograničen je za slučaj nastupa opravdanih okolnosti u kojima je nužno osigurati djelatno uređivanje graničnih službi i kontinuirano pružanje usluge carinskog zastupanja na određenom graničnom prijelazu. Nastavno je ovim člankom propisano kada se smatra da su opravdane okolnosti osobito nastupile te da se razdoblje zasnivanja zakupa određuje ovisno o osobito opravdanim okolnostima, ali najduže za razdoblje do jedne godine.

Uz članak 21.

Ovim člankom se za pitanja koja u odnosu na zasnivanje zakupa nisu uređena ovim Zakonom propisuje odgovarajuća primjena zakona kojim se uređuje zakup i kupoprodaja poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske i odredbe zakona kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se da položenim stručnim ispitom za carinskog agenta osoba dokazuje posjedovanje stručnih znanja nužnih za poduzimanje radnji carinskog zastupanja te da se isti, ne isključujući mogućnost drugih načina dokazivanja uvjeta ispunjenosti kriterija za praktične standarde za osposobljenost ili stručne kvalifikacije, smatra dokazom ispunjenosti uvjeta propisanog člankom 39. točkom (d) Uredbe (EU) br. 952/2013. Ovim člankom nastavno se propisuje nadležno tijelo pred kojim se polaže stručni ispit za carinskog agenta, uvjeti koje mora ispuniti osoba da bi mogla pristupiti polaganju stručnog ispita za carinskog agenta, područje propisa iz kojih se polaže ovaj stručni ispit te izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu za carinskog agenta. Nadalje, ovaj članak uređuje postupak priznavanja strane isprave kojom se dokazuje posjedovanje stručnih znanja za poduzimanje radnji carinskog zastupanja. Završno se u članku posebnom odredbom daje zakonska ovlast ministru financija da pravilnikom propiše sastav i način rada Ispitnog povjerenstva za provjeru stručnih znanja za carinskog agenta, program stručnog ispita za carinskog agenta, uvjete i način provedbe stručnog ispita za carinskog agenta, sadržaj i oblik obrazaca za provedbu stručnog ispita carinskog agenta i uvjerenja o položenom stručnom ispitu za carinskog agenta, visinu naknade troškova za polaganje stručnog ispita za carinskog agenta te mjerila i troškove priznanja strane isprave.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se vođenje evidencije poslovnih prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na lokaciji graničnog prijelaza koji su predmet zakupa sukladno odredbama ovoga Zakona, koju evidenciju vodi ministarstvo nadležno za financije. Propisuje se i evidencija o izdanim odobrenjima za pružanje usluga carinskog zastupanja, evidencija o iskaznicama carinskog agenta te evidencija o provedbi stručnih ispita za carinskog agenta, koje evidencije vodi Carinska uprava. Posebnom

odredbom se daje zakonska ovlast ministru financija da pravilnikom propiše oblik, sadržaj i način vođenja u ovom članku propisanih evidencija.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređuje se način razmjena i pohrane informacija uporabom tehnike elektroničke obrade podataka. Posebnom odredbom daje se zakonska ovlast ministru financija da pravilnikom propiše posebnosti provedbe postupka razmjene podataka i izvješćivanja uporabom sustava elektroničke razmjene podataka.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se da se za spise i radnje koje se odnose na primjenu ovoga Zakona ne plaćaju upravne pristojbe. Naime, u odnosu na primjenu carinskog zakonodavstva naplata upravnih pristojbi nije dopuštena s obzirom da je člankom 52. Uredbe (EU) 952/2013 propisano da carinska tijela ne smiju nametati naknade za obavljanje carinskih provjera ili bilo kakvu primjenu carinskog zakonodavstva tijekom službenog radnog vremena njihovih nadležnih carinskih ureda pa tako niti upravne pristojbe. Naime, carinsko zakonodavstvo se jedinstveno primjenjuje na cjelokupnom carinskom području EU te državama članicama nije dopušteno propisivati plaćanje bilo kakvih dodatnih upravnih pristojbi jer bi time došlo do nejednake primjene carinskog zakonodavstva u pojedinim državama članicama. Navedeno je sukladno normativnom uređenju Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije („Narodne novine“, broj 40/2016) i Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/2016).

Uz članak 26.

Ovim člankom propisuje se provođenje upravnog nadzora i inspekcijskog nadzora nad primjenom ovoga Zakona, kao osiguranje zakonitog rada nadležnih tijela u primjeni ovoga Zakona te dosljedna primjena samog Zakona.

Uz članke 27. i 28.

Ovim člancima propisuju se prekršajna djela za nepoštivanje odredbi ovoga Zakona kojima su uređeni obvezujući odnosi te utvrđene naređujuće ili zabranjujuće odredbe. Pri tome je u odnosu na prekršajne odredbe bitno istaknuti i članak 42. stavak 1. Uredbe (EU) 952/2013, kojim je propisano da svaka država članica propisuje sankcije za nepoštivanje carinskog zakonodavstva, kao i da takve sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Prekršajna djela za prekršaje prema materijalnim odredbama ovoga Zakona propisuju se kroz dva stupnja (teški i lakši) te se ovisno o stupnju prekršaja utvrđuju različite visine raspona novčane kazne za prekršaj pravne osobe, odnosno odgovorne osobe u pravnoj osobi, kao i fizičke osobe, fizičke osobe obrtnika i osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost. Prekršaji za koje su propisane strože sankcije sistematizirani su prije onih za koje su propisane blaže sankcije. Zakonski opisi prekršajnih djela su nomotehnički i jezično uređeni u skladu s načelom određenosti zakonskog opisa kažnjivog djela, a rasponi kazni usklađeni su s odredbama Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br.107/07-70/17), koji, kao temeljni zakon, uređuje prekršajnopравни sustav u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se stvarna nadležnost Ministarstva financija, Carinske uprave, kao tijela državne uprave nadležnog za vođenje prvostupanjskog prekršajnog postupka. Navedeno je u skladu s

odredbama Prekršajnog zakona kojima je propisana mogućnost vođenja prvostupanjskog prekršajnog postupka od strane tijela državne uprave te je isto sukladno dugogodišnjoj praksi u postupanju Ministarstva financija, Carinske uprave.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisuje se važenje odobrenja koja su izdana prema odredbama propisa koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuje se daljnje važenje stručnih ispita položenih ili priznatih sukladno propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se primjena propisa za upravne i prekršajne postupke koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Ovim člankom određuju se rok za donošenje provedbenih propisa sukladno ovlaštenju iz ovoga Zakona te daljnja primjena propisa koji su doneseni na temelju zakona koji prestaje važiti temeljem članka 34. ovoga Zakona.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se prestanak važenja propisa danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se objava u službenom glasilu i datum stupanja na snagu ovoga Zakona.